

Օրթաքէտէ տէ վաւոր իսկելէսինտէն
եօգարտա վագբ իքինճի եայբ, տէ-
րունինտէ օն գըթա օտա, վէ կէնիլ
սուֆալար, վէ ախըր, վէ պաղլէ, վէ-
թաթլը սու պուրունտուղու հալտէ քի-
րայէ վիրիլէճէկինտէն, թալիպ օլան-
լարըն իսթանպուլտա վագբ Պիլիլք
իլէնի խանտա օրթա գաթտա քէմէր-
այթընտա 53 նիւմէրօլ օտաեա միւ-

Ի Լ Ա Ն

Օսգրօ Օթօման Պանգասը իշպու մահի էյլուլի էֆրենճինին օն պէշինճի կիւնինտէն պէտէն քէնտիսանտըղընա թէտիլէ օլունան մէ պալիդէ մուգապիլ 30 կիւնտէն կէօրիւլտիք տէ սէնէտէ եիւզտէ պէշ վէ 90 կիւնտէն կէօրիւլտիքտէ եինէ սէնէտէ եիւզտէ ալթը ֆաիլլէ օլարաք պէտէլի համիլինէ իյֆա օլունաճաք պէհէրի 50 վէ եախօա 100 աստէտ Օս մանլը լիւրասը գըլմէթինտէ սանտըգ թահվիլաթը իթա իտէճէք տիր:

Վերէնէկինտէն, հալիլէ Սրբազան Պատ-
րիարք Հայր տախի, պիզգաթ Միտ-
հաթ բաշա հազրէթլէրինէ կիտէնէք
իմիշ, ինապը ինրասընա հիմնէթ
պուրուլմասընը իսթիտա իյլէք իշինն:
Պու խոսուստա պէօլիք չիւհէրէր
տախի հուսուլէ կէլմէքտէ, վէ օրաքն
վալիսի հազրէթլէրի հազգընտա ալը-
նան իյի հալատիօլէրի, իշլէր թաստիգ
իթմէքտէ տիրլէր:

ԲԱՐԻՍՏԷՆ ԹԱՀՐԻՐԱԹ
Փարիզ, 18 սեպտ. 1872

... խմբագիր,
Հայ անունը որ Գաղղիոյ ժողովը-
դեան համար անծանօթ էր, քանի մը
օրէն ի վեր Գաղղիոյ և Անգղիոյ մեծա-
մեծ լրագրէք յիշիլէ չեն դադրիր, Հայ
երիտասարդի մը պատճառաւ:

Լսեցիք անշուշտ, ցարդ, այս երի-
տասարդին անունը, Պ. Ոստանիկ Տ.
Մարգարեանց, որ Գաղղիոյ առաջին
կարգի համալսարանի մը մէջ իւր ուս-
մունքը աւարտած և վերջին մրցանաց
մէջ իւր բոլոր ախտիանները յաղթելով
ռոկեղէն նշան և առաջին տիտղոսն ա-
ռաւ գաղղիական տէրութենէն: Հա-
յոց մեծ փառք և Հայ երիտասարդաց
գեղեցիկ օրինակ:

Գաղղիոյ նոր և մեծ տիտղոս մ'է
էրեւոյթեան հարգանքի և կամեանքի
տիտղոսն զոր Պ. Ո. Տ. Մարգարեանց
ընդունեց 200 ի չափ աշակերտներէն
առաջ անցնելով:

Աղաթօն էֆէնտիի ժամանակ այս
համալսարանը այն աստիճան բարձր
ուսմունքներ կառնէր և ճարտարապե-
տական տիտղոս տալու արտօնութիւն
չկար, բայց այսօր այս տիտղոսն առ-
նելու իրաւունքն ամենէն գիտունին
միայն շնորհուած է: Այս համալսա-
րանին մէջ երկրագործական, բնական
և մեքենական բարձր գիտութիւններէ
'ի զատ, կ'ուսանին նաև քաղաքական
և վարչական մեծամեծ գիտութիւններ.
և կը լսուի որ այսպիսի գիտութեանց
մէջ մեծ և հսկայ քայլեր առած է այս
հայկազն երիտասարդը:

Ինչպէս որ լրագրիւններէն իմացած
էք, Պ. Տ. Մարգարեանց այնտեղ մեծ
յարաբերութիւններ ունեցիր է քաղա-
քական մեծամեծ պաշտօնատարայնեա,
չատանգ ամ այստեղի մինիսթրընտուն
սեղանակից գտնուած և զիրենք իւր
տունը ընդունած է, ինչպէս որ կըլը-
սենք թէ այս վերջին օրեր մեծամեծ
անձինք իրեն շնորհաւորութեան գա-
ղեր են որոնց մէջ կը գտնուին եղբ-
րի և նոր մինիսթրընտ: Մեծ հաջկե-
րոյ մը տուեր է ուր հրաւիրուած են
երկր կառավարութեան մեծամեծ պաշ-
տօնեայք և գիտնական անձինք և շատ
անգամ Հայաստանի յառաջդիմութեան
բաժակ առաջարկուեր է:

Լսածիս նախելով քանի մ'օրէն այս

տեղի առաջին կարգի կեդրոնական
կաճառ(ագաթէմի)երկրագործութեան
Գաղղիոյ անունով բնկերութիւնը, որ
մեծ համբաւ կը կրէ Եւրոպային մէջ, Պ.
Ոստանիկին «թղթակից անդամ» պա-
տուաւոր տիտղոսը պիտի նուիրէ եղբ-
րէն Արդէն մէկ քանի լրագրիւններ իրեն
գիտունն անունը կուտան իւր վրայ խօ-
սած ժամանակ, անուն մի որ մեծ ար-
ժէք ունի Եւրոպայի մէջ և անխտիր չը
գործածուիր, ինչպէս Տաճկաստան:

Չարմանալի բան, այս երիտասար-
դը աշխատութեան հետ միանգամայն
ճոխ կեանք մը կը վարէ: Իր ուսումնա-
կան այն մեծ յաջողութենէն գուշակե-
լի է որ մին միւսին հետ չչլիթիր:

Կը լսենք նաեւ որ Ալգասի և Լօրէ-
նի որք մանկանց առատաճեւունած ժա-
մանակ մտքէն չէ հանած նաև Հայ
մանկունքը և ութ հարիւր ֆրանք նը-
ւիրեր է կէսը Ագապեան վարժարանին
և կէսն ալ վանայ Սանդրիստեան վար-
ժարանին: Այսպէս կը վայելէր որ ք-
նէր ճամբարիտ Հայ մը և աշխարհի առ-
ջեւ սրբազան ազգասիրութեան ալ
գեղեցիկ օրինակը տայր: Աւելի մեծ
յաջողութիւններ կը մաղթենք իրեն:

Հաճեցէք, մեծ խմբագիր, արգոյ
հասարակութեան հաղորդել այս բերկ-
րաւիթ տեղեկութիւնը. կը ներկայեմ
նաև Գաղղիացի և Անգղիացի լրագրաց
այս նիւթին վերաբերեալ հատուածնե-
րուն թարգմանութիւնը(1), որով ներ-
կայ նամակիս և անոնց բովանդակու-
թիւնը լիովի կը տեղեկացնեն զՁեզ ի-
րին զոր կարող էք ապա համառօտել
ամբողջ մը կազմել և Ձեր կողմանէ հը-
րատարակել առանց մեր անունը յիշե-
լու, քանզի հարկ մը չկայ. զի իմ նպա-
տակս ոչ իմ անունս՝ այլ հրատարա-
կութեան արժանաւոր անուն մը ծա-
նուցանել էր Ձեզ զոր կատարելով,
Մնամ Ձեզ բարեացակամ

Ոստանիկ էֆէնտի հազգընտա շու-
պալէատէքի մալիմաթլարը պիզէ պիւ-
տիրմէկէ հիմնէթ իտէն տօթուումուզ
հազգընտա իզհարը թէչէքքիւր իթ-
տիկիմիլլէ պէրապէր, Ոստանիկ էֆէն-
տի հազգընտա տախի ճիւղիճէթմալիւ-
մաթ վիրմէքիլի վէ մէմուհիյլէթ վէ
մէսէրէթիմիլլէ իպրազ իթմէկիլի
տախի վաճիպէտէն ատտ իտէրիզ:

Մէրգում Ոստանիկ էֆէնտի Սրբա-
զան Պատրիարք հաղրէթլէրինին չը-
րագլարընտան վէ հէմէհրիսի օլուպ,
ղայթ զայրէթլի, ճէսարէթլի, վէ զէ-
քի պիր տէլիզանլը օլտուղունտան,
պուլտան պէշ ալթը սէնէ էվլէլէ գա-
տար, էօթէտէ պէրուտէ սէֆիլ սէ-
ֆիլ, վէ թահսիլի ուլում ու ֆիւնուն
իթմէք արգուսիլլէ կէզէր վէ չալըշըր
տուրուր իտի:

Չօգ քէրրէ էօթէտէ պէրուտէ վէ
տարեղարձ զիյնէթլէրինտէ թէսսիր-

(1) Եւրոն ալճը իտէնէյիլ:

լի վաճըէ գլը սէօլէյիլէրիլէ Հայաս-
տան իւզէրինէ, թըպքը Սրբազան բէ-
տէրի հաղրէթլէրի կիպի նութգլար
սէօլէյիլ, վէ չօգլարտա իլիթմիշ տիր:

Էկէր եանըմազ իսէք, պիր արալըգ,
վէ պիր թաղրիպ, խրիմեան հաղրէթ-
լէրի, մէրգում տէլիզանլը, ֆարիս-
տէ վազը Միթարեան միաբանութիւ-
նուն Մուրատեան նամ վարժարաննա
աթապիլլիշ, վէ պատէհու մէզքիւր
վարժարանտա մէզհէպճէ սօֆուլուգ
չօղալըպ, վէ սայիր ճիհէթլէ տախի
պօզուգ կիթմէկէ պաշլատըղընտա,
մէրգում տէլիզանլը, օլ վազըթլարտա
օրատա պուլունան, վէ զաթէն քէն-
տուլի թանքեան միւթէվէֆա Աղաթօն
էֆէնտիլէ միւրաճաթ իթմիշ, վէ երկ-
րագործութիւն հազգընտա էվլէլ-
տէն պէրու տէրքեար օլան արգուսու-
նու պէտէն իթմիշ, վէ Աղաթօն է-
ֆէնտի տախի սայ վէ հիմնէթ իտէ-
րէք, հուպար բաշա հաղրէթլէրինին
լութֆ ու համիլլէթ վէ հիմայէթինի
տալէթ վէ թահրիք իլլէմիշ, վէ միւ-
շարիլէյ հաղրէթլէրի տախի գապուլ
իտէրէք, չիմտիլէ գատար թահթը հի-
մանէթինտէ սօղալմըշ, վէ պու կիւն-
քի կիւն հէմ քէնտի, վէ հէմաէ միլ-
լէթիմիլլէ ֆիթիլարըն մուհիպ օլտուգ-
տան պաշգա, հալիլլէ վէ հիշ տէյիլ
իսէ վանտա պիր գաշ ֆուգարա ֆա-
միլեանըն իհեա օլմասընա պիւլիւք իւ-
միտ վիրիճի պիր ազա հուսուլինէ սէ-
պէպ օլմուշ տուր քի, էկէր Ոստանիկ
էֆէնտիտէ զաթէն տէրքեար օլան
տուլուլար տէյիլլէմիշ, վէ եախօտ
պուրաւա կէլտիլինտէ տէյիլթիլմէ-
յիճէք իսէ, միլլէթիմիլլէ պիւլիւք
իւթմէթլէր իտէպիլէճէկինտէ շիւքհէ
եօգ տուր:

Նուպար բաշա հաղրէթլէրինին,
Ոստանիկ էֆէնտիլի Մըբրա ճէլպ ի-
տէրէք, օրատա հիւքիլմէթ մէմուրիյ-
յէթլէրինտէ իսթիլտամ իթտիրէճէկի
զիւտաթիլլէ ազլէ եազըն տըր:

Ոստանիկ էֆէնտիլին, հէնուզ չա-
կիրտիք հալիլտէ գազանտըղը շու-
գատար շէրէֆ վէ իգպալ իւմիտլէրին-
տէն, միլլէթիմիլլէ իպրէթ ալարազ ու-
եանմալը տըր, ատամը ատամ իտէն
հէր վազըթ մէքթէպ վէ ուլում ու
ֆիւնուն տուր, էկէր պուրատա գալ-
սա իտի, եա պիր այլազ բարչասը, վէ
եախօտ բէք բէք պիրի եանընտա պիր
եազընք օլապիլէճէք իքէն (օ տախի
պուրատա, վէ եախօտ վանտա խրիմ-
եան հաղրէթլէրի մէքթէպիլտէ պիր-
ազ մէքթէպ կէօրմիշ օլմասը սայէ-
սիլտէ), պու կիւնքի կիւնէն էն պիւլիւք
վէ էն զիւտաթ իգպալ ու սէտաթթէ
րէհպէրիլէ իտիճի իշ վէ մէմուրիյլէթ-
լէրին քէնտուլլէ պէքլէմէքտէ օլտուգ-
լարը, գօլալճա անլալըմազտա տըր.
Իմտի, մէրգում տէլիզանլըն շու-
հալինի քէմալի սիւրուրա թէպրիք ի-
տէրիզ:

Ա. Զ. Դ.

Շատ մը պատուաւոր անձանց յայտ-
նած վախաքէն քաջալերեալ՝ Ա. Զ. Դ.
Եւն բաղձօգուտ վարժարանի ի նը-
պաստ երեկոյթ մը տալու նպատակաւ
խումբ մը իւսիլիտարցիք՝ մասնաժո-
ղով մը կաղմեւոյ՝ Ազիզիէ թատրոնին
մէջ ամսոյս 18 ին երկուշաբթի իրիկու-
նը թԱՓԱՌԱՅԱՆ ՀՐԵԱՅ ի ներկայա-
ցումը տալ որոշած են և կը հրաւիրեն
յառաջդիմութեան բարեկամ մեծա-
պատիւ հասարակութիւնը այս մեծա-
շուք երեկոյթին՝ զոր իր նպատակին
վսեմութեանը բարձրացնելու համար
նոյն թատրոնին չը վերաբերող համա-
ւաւոր դերասաններ ալ խմբին միացու-
ցած և բազմաժախ պատրաստութիւն-
ներ քրած են:

Այս հանդէսը պատուելու յօժա-
րութիւն ունեցողները յարմար տեղ
գտնելու համար կրնան տյօմէն դիմել
առ Մկրտիչ աղա Բաբեւեան ֆուլումը
չարը Գարամանլը փողոց:

Եւ Տիգրան աղա Գալէմճեան իւս-
կիւտար, Աճը պատէմ:

Իւսկիւտարտա վագը Ազիզիէ նամ
թէաթրօտա, պու բաղար իրթէսի կի-
ճէսի, Ագապեան վարժարան մէնֆա-
աթընա օլմազ իւզրէ, թափառական
Հրեայ նամ մէշհուր օեուհուն ինրասը-
նա հիմնէթ օլունաճաղըն, տիւնքի վէ
պու կիւնքի նիւսլէմիլլէ մա թէչէք-
քիւր պիւլտիրիլլէ, սօնրատան ալտըղը-
մըզ մալիմաթա կէօրէ, Ագապեան, Մա-
ղաքեան վէ Չօլազեան էֆէնտիլլէր, մէզ-
քիւր թէաթրօ թաղըմը ազալարընտան
օլմատըղլարը հալտէ, հէմ մէզքիւր օ-
եուհնա տէրքեար օլան արգու վէ մու-
հապպէթլէրինի, վէ հէմաէ Ագապ-
եան վարժարան հազգընտա ալիքեար
պուլունան հիւսնի թէվէճէհիս վէ դայ-
րէթլէրինի պէրան նիլլէթլիլլէ մէզքիւր
օեուհնա հաղըր պուլունարազ, ֆէ-
տաքեարանէ պիրէր բարչասընը ինրա
իտէճէքլէր իմիշ:

Վէ քէնտի լիլիլի վէ սայիր օեուհ-
լարըյա քէսպի շէօհրէթ իթմիշ օլան
Գրիգոր էֆ. Սերոյլբեանըն, մէզքիւր
օեուհնա տահա զիւտաթ պիր բարազ-
լըգ վիրմէք արգուսիլլէ, հէնուզ գա-
լէմէ ալընմազտա օլան պիր գըստա,
ֆագաթ կիւզէլ էկինլի օեուհունու ին-
րա իլլէյէճէկի մէսմուլիմիլ օլմուշ տուր:

... խմբագիր,

Օրագրէք լուր մը յայտարարեցին
թէ «Պէլիկճի էֆէնտիլի բարինամ
Տէրութեան մեզ շնորհած հրովարտա-
կին այն յօդուածը ջնջել կուզէ որ մեր
Ազգային գործոց համար Ս. Պատրի-
արքին մէկ սահմանաւոր արտօնու-
թիւնն է:

Արդարեւ այս արտօնութեան բարձ-
ման խօսքը անիրաւութիւն մը եղած
կըլար, եթէ իրաւ եղած ըլլար. զի

